

CORE010
Hudba v postmoderní společnosti

Hudba a média
Technologie zvukového záznamu a jeho reprodukce
Mgr. Ondřej Musil, Ph.D.

CORE010
Hudba v postmoderní společnosti

**HISTORIE
HUDEBNÍHO
ZÁZNAMU**

Hudba a média
Technologie zvukového záznamu a jeho reprodukce
Mgr. Ondřej Musil, Ph.D.

ZÁZNAMOVÁ MÉDIA

druhy záznamu:

- mechanický
- magnetický
- digitální

VOSKOVÉ
VÁLEČKY

ZÁZNAMOVÁ MÉDIA

druhy záznamu:

- mechanický
- magnetický
- digitální

FONOGRAF

- první funkční přístroj k záznamu a reprodukci (!) zvuku

Předchůdci:

- mechanické stroje
- hrací skřínky
- flašinety
- ...
- fonautograf
 - záznam ANO
 - reprodukce NE

- první
a rep

FONOGRAF

- první funkční přístroj k záznamu a reprodukci (!) zvuku
- ~ 80. léta 19. - 10. léta 20. století
- vynálezci: **Charles Cros** a **Thomas Alva Edison** (velký boom v hudebním průmyslu)
- **záznamové médium**: voskové válečky

ZÁZNAMOVÁ MÉDIA

druhy záznamu:

- mechanický
- magnetický
- digitální

VOSKOVÉ
VÁLEČKY

LP
DESKY

GRAMOFON

- paralelně s fonografem, ale úspěšnější (až do pol. 20. stol.), popularita dodnes
- různé vývojové fáze (věrnost, dynamika a frekvenční rozsah, 2stranný záznam)
- mechanický → elektrický záznam
- vynálezci: Emile Berliner, A. G. Bell, ...
- záznamové médium: "dlouhohrající" deska (LP)
 - materiály: šelak, později vinyl

ZÁZNAMOVÁ MÉDIA

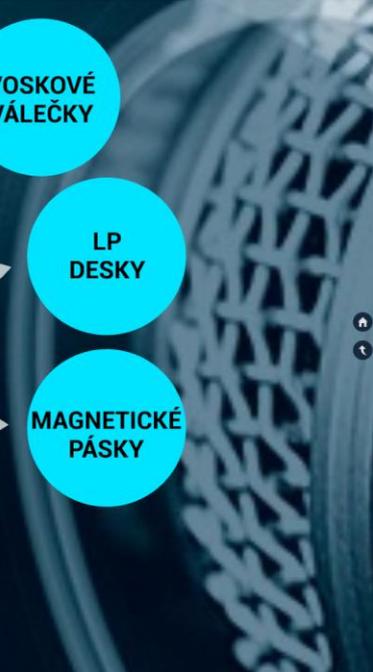
druhy záznamu:

- mechanický
- magnetický
- digitální

VOSKOVÉ VÁLEČKY

LP DESKY

MAGNETICKÉ PÁSKY

MAGNETOFON

- vývoj od cca 30. let 20. stol, největší rozmach od 50. let
- elektrický signál → magnetizace pásky
- různé materiály pásek (ocel, polyester, ...)
- vynálezci: John Mullin, Les Paul, Lou Ottens, ...
- vysoká kvalita, frekvenční rozsah, přepisovatelnost, střih a editace

ZÁZNAMOVÁ MÉDIA

druhy záznamu:

- mechanický
- magnetický
- digitální

VOSKOVÉ VÁLEČKY

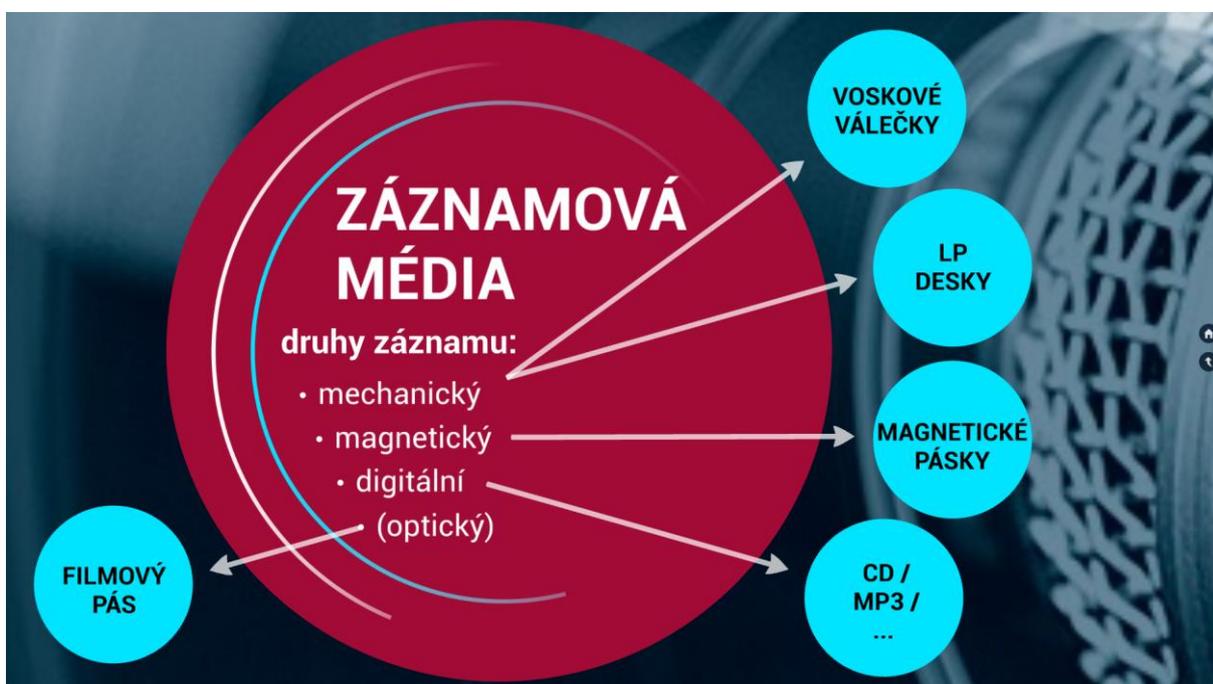
LP DESKY

MAGNETICKÉ PÁSKY

CD / MP3 / ...

DIGITÁLNÍ MÉDIA

- vývoj od 80. let dodnes
- dostupnost digitálních záznamů, snižování pořizovacích nákladů
- nelegální kopie a pirátství (ochranné značky, legistativa)
- záznamové médium: CD, DVD, BlueRay disk
- formáty (WAVE, MPEG, WMA, FLAC)
 - ztrátové/neztrátové (komprimace)

VIDEOPROJEKCE

- vývoj od 30. let (PhonoFilm) do současnosti (digitální záznam)
- optický záznam na okraj filmového pásu
- přeměna el. signálu na světelný (a naopak)
- synchronizace obrazu a zvuku

CORE010
Hudba v postmoderní společnosti

HISTORIE HUDEBNÍHO ZÁZNAMU

HARDWARE + SOFTWARE

Hudba a média

Technologie zvukového záznamu a jeho reprodukce
Mgr. Ondřej Musil, Ph.D.

HARDWARE pro záznam zvuku

- **snímací zařízení**

- mikrofon
- snímač

- **zvukové zařízení (rozhraní)**

- mixážní pult
- zvuková karta

- **záznamové zařízení**

- rekordér
- počítač

Mikrofon

- zařízení pro přeměnu akustického signálu na elektrický
- více než 100letý vývoj → různé druhy a principy snímání
- použití:

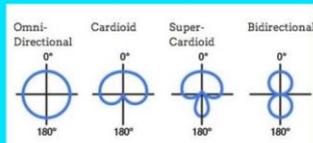

- koncerty a jiné produkce s ozvučením
- rozhlas, televizní vysílání, film, nahrávací studia
- domácnost (telefon, počítač, "bzučák" u dveří, dětská chůvička, ...)

Druhy mikrofonů a jejich charakteristika

- dělení podle materiálu / tvaru / způsobu snímání a přenosu signálu

- 2 základní druhy (nejčastější):

- **dynamický**

- "koncertní zpěvový/nástrojový"
- méně citlivý, ale odolný vůči okolním ruchům
- úzká směrová charakteristika (snímání napřímo)

- **kondenzátorový**

- "studiový zpěvový/nástrojový", nutnost dodatečného zdroje (48 V)
- citlivý, náchylný k okolním ruchům, ale věrnější/čistší přenos
- široká směrová charakteristika (snímání napřímo i ze stran)

Rekordér

- různé velikosti, různé funkce

- **výhody:** přenosnost, kompaktnost, věrnost záznamu, pořizovací náklady

- **nevýhody:** bez možnosti editace záznamu, potřeba pečlivého nastavení, omezené funkce a počet nahrávacích stop

SOFTWARE pro záznam zvuku

- jednoduché záznamníky a editory:

- Nero Wave Editor
- Hlasový záznam a jiné programy Windows
- aplikace Android a iOS

- DAW (Digital Audio Workstation):

- Pro Tools (Avid)
- Cubase (Steinberg)
- Studio One (PreSonus)
- Logic (Apple)

The background of this section is a close-up, artistic photograph of a silver, mesh-covered condenser microphone, possibly a Neumann model, set against a dark, blurred background.

CORE010
Hudba v postmoderní společnosti

HISTORIE HUDEBNÍHO ZÁZNAMU

HARDWARE + SOFTWARE

ZPŮSOBY NAHRÁVÁNÍ

Hudba a média
Technologie zvukového záznamu a jeho reprodukce
Mgr. Ondřej Musil, Ph.D.

ZPŮSOBY NAHRÁVÁNÍ

- **jednostopý / vícestopý záznam** (různé etapy vývoje a dostupné vybavení)
- **záznam zvuku:** (viz předešlá kapitola)
 - snímání akustického signálu (mikrofon)

ZPŮSOBY NAHRÁVÁNÍ

- **jednostopý / vícestopý záznam** (různé etapy vývoje a dostupné vybavení)
- **záznam zvuku:** (viz předešlá kapitola)
 - snímání akustického signálu (mikrofon)
 - **elektronický záznam** (snímač, výstup elektronických/elektrifikovaných nástrojů)

ZPŮSOBY NAHRÁVÁNÍ

- **jednostopý / vícestopý záznam** (různé etapy vývoje a dostupné vybavení)
- **záznam zvuku:** (viz předešlá kapitola)
 - snímání akustického signálu (mikrofon)
 - elektronický záznam (snímač, výstup elektronických/elektrifikovaných nástrojů)
 - virtuální záznam (MIDI, virtuální nástroje - VSTi)

ZPŮSOBY NAHRÁVÁNÍ

- **jednostopý / vícestopý záznam** (různé etapy vývoje a dostupné vybavení)
- **záznam zvuku:** (viz předešlá kapitola)
 - snímání akustického signálu (mikrofon)
 - elektronický záznam (snímač, výstup elektronických/elektrifikovaných nástrojů)
 - virtuální záznam (MIDI, virtuální nástroje - VSTi)

CORE010
Hudba v postmoderní společnosti

HISTORIE
HUDEBNÍHO
ZÁZNAMU

HARDWARE
+
SOFTWARE

ZPŮSOBY
NAHRÁVÁNÍ

PRÁCE VE
STUDIU

Hudba a média
Technologie zvukového záznamu a jeho reprodukce
Mgr. Ondřej Musil, Ph.D.

PRÁCE VE STUDIU

- specializované prostory (nahrávací místnost, režijní místnost = "režie")

PRÁCE VE STUDIU

- **specializované prostory** (nahrávací místnost, režijní místnost = "režie")
 - dříve jen několik profesionálních studií, dnes velké množství (+ domácí studia)
 - různá velikost (domácí studia pro individuální záznam, velké nahrávací haly pro orchestr)

PRÁCE VE STUDIU

- **specializované prostory** (nahrávací místnost, režijní místnost = "režie")
 - dříve jen několik profesionálních studií, dnes velké množství (+ domácí studia)
 - různá velikost (domácí studia pro individuální záznam, velké nahrávací haly pro orchestr)
- **specializované profese** (zvukový mistr, mikrofonista, ručař, hudební režisér, ...)
- **nahrávací techniky** (dle velikosti souboru, žánru, zaměření - hudba/film/televize)
 - **playback/postsynchron** (natáčení "po hlasech" nebo "na podklad")
 - **synchron/simultánní záznam** (natáčení současně) ————— většinou kombinace
- **filmová hudba:**
 - různé přístupy (podle vývoje zařízení, přístupu tvůrců, charakteru a žánru hudby)
 - **synchronizace s obrazem:** 1) bez pomoci, 2) "click-track", 3) světelná signalizace, 4) software

PRÁCE VE STUDIU

- **specializované prostory** (nahrávací místnost, režijní místnost = "režie")

- **filmová hudba:**

- různé přístupy (podle vývoje zařízení, přístupu tvůrců, charakteru a žánru hudby)
- synchronizace s obrazem: 1) bez pomoci, 2) "click-track", 3) světelná signalizace, 4) software

PRÁCE VE STUDIU

- téměř neomezené možnosti záznamu (digitalizace)
- export do různých audio formátů (WAV, MP3, FLAC, WMA, ...)
- možnosti následné **ekvalizace** ("basy-střed-y-výšky"), **efektování** (dozvuky = reverb/hall), **střih** audio záznamu, postupné **zesílení/zeslabení** (fade in/out), ...
- "vylepšování" audio záznamu
 - **odstraňování šumu/praskání/lupání a další vad** (např. ze starých nahrávek)
 - **náprava rytmických a intonačních nepřesností** (do určité míry!)
 - **rozložení audio prostoru** (mono, stereo, "surround" = 5.1/7.1/...)